

วิทยา พุ่มยี่ม 2550: ภาพแทนของชายรักร่วมเพศในวรรณกรรมไทย พ.ศ.2544-2548
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดีไทย) สาขาวรรณคดีไทย ภาควิชาวรรณคดี
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์สรณัฐ ไตลังคะ, อ.ม. 183 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาพแทนของชายรักร่วมเพศที่ปรากฏในวรรณกรรมไทย พ.ศ. 2544-2548 2) ศึกษาทัศนคติของชายรักร่วมเพศที่มีต่อตนเอง, สังคมของชายรักร่วมเพศ และสังคมไทย งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาวรรณกรรมชายรักร่วมเพศในช่วง พ.ศ. 2544-2548 จำนวน 25 เรื่อง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

วรรณกรรมชายรักร่วมเพศถือได้ว่าเป็นวัฒนธรรมชายขอบที่ถูกมองว่าเบี่ยงเบนไปจากทวิลักษณ์ของความเป็นชาย/หญิง ในช่วงก่อนหน้านี้นักวิชาการชายรักร่วมเพศถูกจัดให้เป็นพฤติกรรมที่ผิดปกติทางจิต แต่ลักษณะดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงไปโดยเกิดการโต้กลับในวรรณกรรมชายรักร่วมเพศที่เขียนในระหว่าง พ.ศ. 2544-2548 ความเปลี่ยนแปลงนี้แยกไม่ออกจากวิถีปฏิบัติของกลุ่มวรรณกรรมชายรักร่วมเพศในสังคมไทยที่พยายามสร้างพื้นที่ทางวัฒนธรรมของกลุ่มตนขึ้นมา ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ในสื่อต่างๆ และพื้นที่ทางสังคมเฉพาะกลุ่ม รวมทั้งการขยายไปสู่พื้นที่สาธารณะ

วรรณกรรมชายรักร่วมเพศประเภทบันเทิงคดีและสารคดีได้พยายามสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มตน ที่เห็นได้ชัดคือการให้ความสำคัญแก่สาเหตุของรักร่วมเพศเพื่อโต้กลับวาทกรรมที่มองว่ารักร่วมเพศเป็นความผิดปกติทางจิต โดยการเน้นย้ำสาเหตุของรักร่วมเพศว่าเกิดจากชีววิทยาและสิ่งแวดล้อม จากการศึกษางานประเภทอัตชีวประวัติและชีวประวัติพบกระบวนการสร้างอัตลักษณ์โดยชี้ให้เห็นจุดเริ่มต้นของการตระหนักรู้ในเพศวิถี การพยายามค้นหอัตลักษณ์ การต่อสู้ฝ่าฟันจนกระทั่งได้รับการยอมรับจากสังคม และความสุขที่ได้จากการค้นพบและยอมรับตัวตนว่าเป็นเพศสภาวะที่สาม กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ในอัตชีวประวัติและชีวประวัตินี้สอดคล้องกับลักษณะของโครงเรื่องในบันเทิงคดี กล่าวคือเป็นโครงเรื่องที่แสวงหาตัวตนโดยการเข้าไปเรียนรู้ชีวิตรักร่วมเพศ เรียนรู้วิถีทางสังคมและวัฒนธรรม และเรื่องมักลงจบด้วยการยอมรับเพศสภาวะของตน กระบวนการสร้างอัตลักษณ์อีกประการที่เห็นได้ชัดเจนในช่วงเวลาที่ศึกษานี้คือการสร้างอัตลักษณ์ทางภาษากลุ่มศัพท์ที่น่าสนใจคือการนิยามประเภทชายรักร่วมเพศอย่างหลากหลายโดยแยกตามเพศวิถีและรสนิยมทางเพศที่เลื่อนไหล แสดงนัยของการให้ความสำคัญแก่เพศสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับสารที่ปรากฏในบันเทิงคดีและสารคดีคือมักเสนอภาพของการมีความสัมพันธ์ทางจิตใจและทางเพศกับคนหลายคนในเวลาเดียวกัน ปมขัดแย้งในวรรณกรรมเหล่านี้ที่เห็นได้ชัดคือ การมีความสัมพันธ์ทางเพศแบบฉาบฉวยกับความปรารถนาที่จะมีความรักที่มั่นคง ในส่วนของสารคดีประเภทคู่มือท่องเที่ยวมีจุดเน้นที่การใช้ชีวิตทางเพศอย่างไม่จำกัดทั้งคู่ในเวลา และสถานที่ ในขณะที่สารคดีประเภทอัตชีวประวัติและชีวประวัติกลับแสดงภาพเชิงอุดมคติว่าชายรักร่วมเพศไม่ได้สละส่วนทางเพศ และแม้จะต้องการความรักที่มั่นคง แต่ก็ต้องรู้จักรับมือกับความผิดหวังในความรัก และชีวิตที่อ้างว้างโดดเดี่ยว ปรากฏการณ์สร้างกลุ่มและขยายกลุ่มชายรักร่วมเพศขยายตัวอย่างกว้างขวางและรวดเร็วมาก มีจุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งคือเพื่อให้สังคมรักต่างเพศยอมรับกลุ่มตนมากขึ้นและอยู่ร่วมกันอย่างราบรื่น

